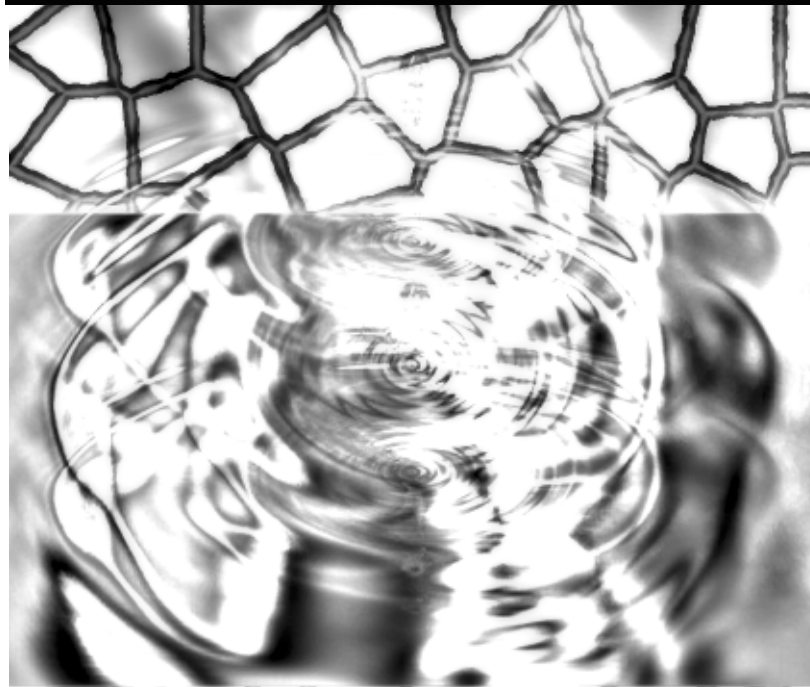

PLUR

PEACE LOVE UNITY RESPECT

- *Drug info: Ecstasy*
- *Anketa: Zašto na party?*
- *Red Bull Music Academy*

Tako vam je to... Imali smo prvo skoro dvije godine bez nekih značajnijih promjena na party sceni, stare, dobro uohodane igrače, standardna mjesta za izlaženje i u jedva mjesec dana država nam jednim potezom pera izbaci dva kluba iz igre, a dok smo još u šoku, oдавно zaboravljeni igrači vraćaju se na scenu. Kako naime drugačije opisati zatvaranje Kulušića i preseljenje Stereo Studija iz Tuornice u Aquarius koji party (izuzmemo li Kontrapunkt-elitu) nije vidio od ukidanja Loopsa. U normalnim okolnostima, takve rotacije među klubovima doživljavale bi se kao normalna stvar, ali ako ih pokreće i izaziva država, onda stvari postaju prilično depresivne. Toliko, da sam odlučio posvetiti čitav jedan članak tome i na velika vrata uvesti rubriku Bitchanje kao redovni sadržaj PLUR-a. I fuckoffirati, barem priremeno, one dione i krasne ideale kojima se vodimo na partyju – za činovnike i njima podređene uniformirane nasilnike (jer, prekidati nekoga dok uživa u plesu i ponižavati ga pretraživanjem također je oblik nasilja) nemamo rezerviranog smjeha niti lijepih osjećaja.

No, ostatak broja ipak nije toliko depresivan, a niti „težak“, kao što je bio prošli. Napokon je naš dežurni sociolog TT odlučio podijeliti s javnošću dio rezultata Špicine ankete, koja je zahvatila dobar dio zagrebačke scene krajem prošle godine, i to onaj koji se tiče motivacije partygoera za dolaskom na party. Pritom čak niti uredniku nije želio otkriti hoće li u skorije vrijeme izlaziti i javnost s ostalim segmentima istraživanja.

Inače, predstavnici Špice bili su prisutni na dva značajna svjetska foruma na kojima se raspravljalo o konceptu harm-reductiona (za one koji ne prate rad Špice: politika smanjenja štete od upotrebe droga, koja je primarna djelatnost Špice, ideja je koja bi trebala zamijeniti tradicionalni represivni pristup): International Conference on the Reduction of Drug Related Harm u Ljubljani koja se održala u ožujku, te Club Health 2002 u Riminiju. Detaljnije izvojštaje s tih nastupa možete pročitati u idućem broju, a za sada vam preporučam da pročitate putopise iz New Yorka u autorstvu DJ Toma.

Impressum

PLUR je mjesečni newsletter udruge za zdraviju subkulturnu scenu "Špica"

PLUR znači **P**eace **L**ove **U**nity **R**espect

Pitanja? Komentari? plur@spica-info.hr

Vrhovni urednik: strangelove (strangelove@spica-info.hr)

Grafički urednik: Pogy (pogy@pcchip.hr)

Vrhovni urednički štab: kikica (kikica@spica-info.hr), sanja (sanja@pegla.com)

U ovo broju još su sudjelovali: TT (tt@spica-info.hr), bord (gumica@yahoo.com), tom (djtom@aquarius.hr)

Slike: Erowid, Pogy, Pegla, ER45.com

Izdavanje financijski podupire Institut Otvoreno društvo Hrvatska.

Zašto na party?

Ne baš često, ali ponekad naiđe pitanje - koji je smisao odlaska na party? Što te tisuće nas žele na partyju, a što ne žele ili za što ih uopće nije briga? Jedni viču: Oni su tu zbog droge! Drugi kažu: Glazba je jedina droga. Treći spominju četvrte koji su tu sigurno samo da bi ulovili curice ili dobre "sponzore". Četvrti ne govore ništa. Peti spominju da je sve to sada trend, modni hit na koji se furaju cijeli razredi, nebi li bili cool...

Nakon slušanja nebrojenih priča i mišljenja, došlo je vrijeme da se ta tema ispita i u brojka. Tako je Špicino anketno istraživanje sadržavalo i nekoliko pitanja o tome što ljude na partyju zanima. Pa evo što nas zanima...

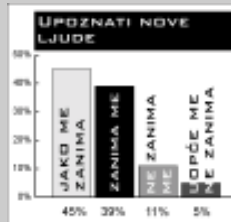
Najvoljenije stvari

Definitivno vlada najveće zanimanje za glazbu. Ništa čudno jer od kada je većernijih izlazaka, glazba je redovito imala prvo mjesto. Bilo gdje, u bilo kojoj subkultur ili mainstreamu prisutna je glazba i ta i takva glazba znači nešto ljudima – u najmanju ruku je

podnose, u najbolju žive za nju. Tako je i ovdje. Zatim, većinu nas jako zanima i druženje sa svojom ekipom. Što god radiš, ugodnije je s pozнатom, "proverenom" ekipom. Doduše, ljudi se razidu, gube i nalaze tokom partyja, a

postoji i par onih koji dolaze, plešu i odlaze sami. Većina ljudi želi i upoznati nove ljude na partyju. Uspriko glazbi, plesu i drogama (ili baš zbog toga), party je i mjesto za upoznavanje, gdje je distanca među ljudima manja, a upoznati nekog novog lako. Na kraju krajeva, nakon silnih partyja upozna se dosta ljudi pa nekad to postane i ekipa; a opet, neki radije briju samo sa svojom ekipom.

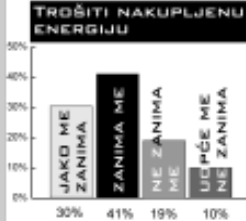
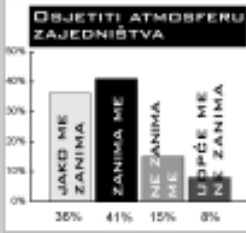
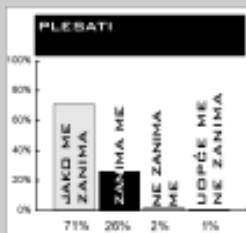
Gotovo svugdje gdje ima glazbe, ima i plesa, no ono po čemu je party scena posebna jest da je ples gotovo svima izuzetno važan. Pleše se sam, zajedno sa svima, to nije ples vezan seksualnošću iako i ona može proviriti. Najvažnije, ples nije više pretežno ženska sfera (npr. cure si plešu dok se dečki lakte oko šanka) - premda cure više žele plesati, i dečki većinom jako žele plesati na partyju.

Voljene stvari

Drugi sadržaji ponuđeni u anketi, a koji se često vežu uz iskustvo ili smisao partyja nešto su manje popularni, iako nas i dalje većinom zanimaju. Mnogi u partyju nalaze bijeg iz svakodnevice, nekoliko sati utočišta iz svijeta koji čine obaveze, škola, studij, posao, roditelji, kolege i račun. Nije glavno pobjeći, ali party mnogi cijene kao utočište. Značajno mjesto ima i uživanje atmosfere zajedništva (ono "U" iz PLUR-a) kakvo se može naći i u drugim masovnim događajima (koncerti, utakmice, demonstracije), ali je ipak (uz droge) jedan od "zaštićenih znakova" partyja.

Napokon, više ljudi vidi nego ne vidi party kao mjesto gdje će istrošiti energiju nakupljenu tokom tjedna; nešto kroz glazbu, nešto kroz ples, nešto kroz druženje, neki kroz droge. Party nekad predstavlja i sigurnosni ventil kroz koji odlazi onaj višak energije u nama. Cure su sklonije ovakvom pogledu na party; a naći odgovor zašto bilo bi jako zanimljivo. Ova grupa sadržaja obično ide zajedno: ljudi koji na partyju žele osjetiti atmosferu

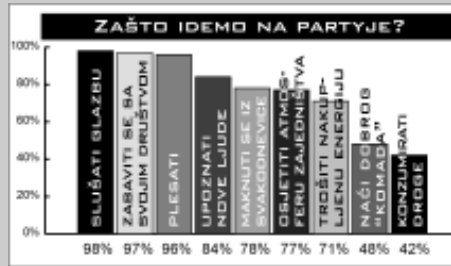
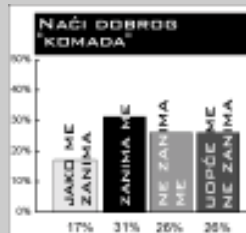
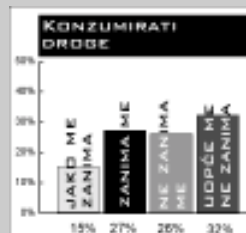
zajedništva, najčešće u partyju vide i bijeg iz svakodnevice te trošenje nakupljene energije – i suprotno. Party je nešto posebno, drugačije, izvan ostatka života, mjesto gdje se susreću novi ljudi novi ljudi i pleše pleše pleše...

Podvojene stvari

Stara je fama da svi idu na party zbog droge, pogotovo mladi. E pa ne idu. Da se razumijemo, ilegalnih droga na partyju ima (kao i sve više legalnog alkohola). Ima dosta. No daleko od toga da su svi svaki put drogirani, a još manje da svi idu na party sa ciljem uzimanja droga. Ovdje smo podijeljeni. Preko trećine ljudi nikako ne zanima, a još četvrtinu ne zanima uzimanje droga – ukupno većinu ne zanima. Međutim, to ne znači da oni koje ne zanima sigurno ne uzimaju ništa, nego da im to nije glavni razlog dolaska - droga je nekima "ulaznica" u čarobni svijet glazbe i plesa, a nekima "barijera" koja im ne dozvoljava da u njega doista uđu. Dečki su skloniji stavljati veću važnost uzimanju droge nego cure – vjerojatno tu ima i nešto od onog

djetinjastog-dječakčkog takmičenja "ko će više, tko će luđi bit".

Traženje dobrog komada, tradicionalno jedna od važnijih svrha večernjih izlazaka i noćnih klubova, na partyju se samo djelomično prihvaća – podjednako nas želi i ne želi tražiti komade na partyju. S jedne strane, ako svi plešu, doživljavaju špicu i gube se u glazbi i zajedništvu - kako će i zašto bi sad još i komade tražili. S druge strane, ako su partyji jedina mjesta na koja izlazite, razumije se da se upoznaju mnogi komadi... i da se svašta i dogodi. Lijepoga i manje lijepoga. U skladu s tradicionalnom ulogom "lovca", dečki lagano teže traženju komada na partyju, dok je kod cura interes manji. Stoga ako već imate na umu naći komada na partyju (a pogotovo ako ste muško), ne zaboravite da većina prisutnih jednostavno nije zainteresirana – pa nemojte biti naporni.

Vrijedi li istraživanje išta?

Naravno da će mnogi reći "pa jasno da se rezultati takvi kad ljudi govore ono što je pomodno" i "boje se priznati zbog čega su tu", pogotovo kad je u pitanju slušanje glazbe, traženje komada ili uzimanje droga. Doista, lako je moguće da se netko ne usudi odgovoriti, pa čak i sebi priznati zašto je ovdje. Imate pravo sumnjati da su odgovori "ispravni" a ne "iskreni" ali ovo i jest samo jedna grupna slika koju o svojim razlozima za pamtiranje daje ekipa što ide na zagrebačke partyje.

A scena?

Je li ta slika nešto posebno? Pa i da i ne. Posebno je za svakog od nas, vjerojatno posebno u okvirima domaće scene. Alternativci, "šminkeri", hipoperi, pankeri i ekipa koja brije na narodnjake zacijelo ima drugačiji paket želja od svoje večernje zabave,

no o tom možemo samo nagađati. S druge strane, slična istraživanja u drugim europskim zemljama pokazala su da je ono što ekipa u drugim europskim zemljama (ne)želi od partyja gotovo u postotak identično sa onim što (ne)želi i ekipa u Hrvatskoj. Party scena je globalna scena, a njeni načini su svuda slični!

☺ (TT)

Roditelji & partyji

“Zašto baš ja? Zašto su baš moji starci ovako zaguljeni? Zbog čega x ili y nikad ne doživljavaju ovakve situacije? Što da izmislim kako bi me pustili van?...” Slična pitanja sigurno su si u bezbrojnim prilikama postavljale mnoge glave koje upravo u ovom trenutku čitaju ovaj tekstić.

Kako izaći na kraj s “dosadnim i nemogućim” starcima? Na samom početku upozoravam da jednostavnog i općeprimjenjivog recepta nema, no pokušajmo zajedno razmotriti neke stvari.

Korak 1: Prihvatanje roditelja

Oni koji su još uvijek s nama i ne traže spasonosno rješenje na kraju članka, krenut će od koraka broj 1, tj. činjenice da su gorespomenuti skrbnici - ovdje i sada, i bit će tu još neko vrijeme, sve dok živimo pod istim krovom. Dakle, ako smo tu činjenicu apsolvirali (oni koji nisu, neka ipak još jednom razmisle...), jasno je da nam ostaje pokušaj međusobnog približavanja ili, pak, eskiviranja od njihovih zahtjeva i zabrana...U boljem slučaju - ipak pokušaj pronalazjenja zajedničkog jezika. Ovo drugo za većinu sigurno zvuči utopistički. No, je li zaista tako?

Korak 2: Prihvatanje razgovora

Ne kolebajte se još, tek smo na drugom koraku, a to što smo svladali prvi, neka nam daje snage za dalje. Ovdje ćemo pokušati sagledati realnu situaciju u kojoj se nalazi prosječni partijaner, premda je izraz “prosječni”, dakako, neodgovarajući kad smo mi sami u pitanju...jer sam ja dakako, jedan i jedinstven, neponovljiv...ali, dakako, neshvaćen. Taj isti ja, “prosječni” partijaner ima doma prosječnu situaciju nesklada i nerazumijevanja s roditeljima, koji su, dakako, došli iz nekog drugog svijeta, iz nekog drugog vremena... Oni nemaju razumijevanja za naše izlaske, ne prihvaćaju

NE IDEŠ TI
NIKAMO!

ideju da od kuće odlazimo kad želimo i vraćamo se kad želimo, nemaju pojma o tome kako se uživa, bijesni su na sve i svašta, pa to na nama iskaljuju... U boljem, ili možda prije – gorem slučaju, ne pristaju ni na neke daleko manje zahtjeve za našom slobodom. Kasnije ćemo o tome da su s “druge” strane samo obični ljudi, koji imaju svoje vlastite živote i u njima svoje vlastite potrebe, umorni od tko zna čega, možda i izgubljeni u svemu što s oko njih dogada, zabrinuti za vas i svoju vlastitu egzistenciju, u panici zato što ne drže stvari po kontrolom...i, kako to sve u cjelini izgleda, bijesni na sebe i na čitav svijet...To svi, dakako, znamo, no kako smoći snage i strpljenja za jedan običan razgovor s njima? Ako smo spremni makar teorijski razmotriti taj zamišljeni razgovor, svladali smo korak br. 2. Sljedeći je već daleko teži.

Korak 3: Polako!

Znate kako izgleda bijesan čovjek. Znate što je bijes. Možete li napraviti jednostavnu usporedbu zapjenjenog roditelja koji vam povišenim tonom prijeti zabranom izlaska? Pokušajte ovako: zamislite balon pun zraka, koji tek što ne pukne...Znate li što traži bijesan roditelj na vrhuncu svojeg bijesa? Odgovor: nekoga tko će iz njega ispustiti sav vrući zrak (bijes) koji zatomi luje u sebi. Korak broj 3: pokušajte zamisliti sebe kao one koji će odvezati (ne probušiti!) taj balon roditeljskoga bijesa, frustracije i nezadovoljstva, na način da ga lagano primite, pažljivo odvezete i postupno ispustite sav zrak iz njega. Sad si mnogi misle: što ovaj tu mudruje, lako je to reći, ali kako to izvesti? Jedni će odmah navali, tj. uzeti iglu i ubosti izravno u balon. Drugi će se povući

ne želeći razmišljati što će biti s balonom bijesa, pa makar i u blizini vruće peći na kojoj će balon, nažalost, kad-tad eksplodirati.

Vrlo važna napomena: sukob nužno ne znači gubitak! Sukob ne mora značiti ljutite ispade i svađu. Sukob je, htjeli mi to prihvatiti ili ne, neizbježan. Ali, sukob, dragi moji, ne mora kao rezultat imati gubitak za obje strane...pa čak ni za jednu od sukobljenih strana. U situaciji tipičnog nerazumijevanja na relaciji parijaner-roditelj, suprotstavljene strane, od početka zauzimaju potpuno suprotne pozicije. Pitanje je koliko su te pozicije zaista suprotne, a koliko su rezultat ukopavanja u vlastite stavove i običnog straha...

Korak 5: Izlaženje iz rovova

Ne ukopavajte se u rovove prije nego što je sukob uopće započeo. Dopustite drugoj strani tj. starcima da vas vide kako cool krećete u razgovor s njima, bez zauzimanja obrambenog stava, s osmijehom i bez ljutnje. Teško? Možda i nije baš toliko, tim više ako prethodno napravite

Korak 4: Upoznavanje stavova druge strane

(nismo ga zaboravili, za one koji pažljivo čitaju...), a to je upoznavanje stavova druge (u ovom slučaju roditeljske) strane. Upitajte se zašto misle baš tako kako misle, zbog čega su toliko uporni u inzistiranju na nečem što se vama čini potpuno nevažnim, zbog čega su toliko konzervativni, je li u njihovim zabranama tek inat ili još nešto drugo. Što je pozadina svega? Jeste li za sve krivi baš vi ili su možda frustrirani svakodnevnim životom u kojem ste vi tek jedan kamenčić u njihovom mozaiku....Ali, ne zaboravite: najčešće najvažniji kamenčić...Možda im je zato baš toliko stalo...Što bi bilo da ih sljedeći put, umjesto zauzimanja obrambenog rova na drugom kraju prostorije, naoružani samo s puno dobre volje, upitate kako se osjećaju i je li ih netko u zadnje vrijeme nečim povrijedio i uznemirio? Učinite li to, mnogi će od njih

već ovdje "pokleknuti", a njihov zabezegnuti pogled neka vam bude mala nagrada za trud u ovoj fazi našeg projekta.

OK, pretpostavimo da ste poduzeli i ovaj korak. Što dalje?

Korak 6: Osiguravanje prilika i uvjeta za razgovor

Korak br. 6 je osiguravanje prilike i uvjeta da ostvarite razgovor. Dakle, izlazite li s nekim zahtjevima, tražite li ili očekujete nešto... osigurajte mjesto i vrijeme za razgovor. Ne dopustite da važan razgovor čeka posljednji čas, ne započinite ga u trenutku kad znate da neće biti dovoljno vremena da ga završite, ne obavljajte ga uz do kraja pojačane zvučnike (ili bilo što za što znate da iritira govornika), a pogotovo ne u vrijeme kad obje strane nisu spremne na to. Ako ste uspjeli osigurati barem minimum uvjeta, vjerujte, vaše šanse da se dogodi čudo bitno su se povećale. Ako ste uspjeli započeti razgovor, najvažnije je da u njemu ne koristite fraze i ne ukopavate se dalje u vlastite stavove.

Korak 7: Fokusiranje na problem

Dakako, jasno je da stari imaju predrasude, a mi imamo stavove...no, ipak, usporimo ovdje malo. Kad razgovor krene, pokušajte se usredotočiti na *problem*, a ne na međusobne optužbe. I, već smo kod koraka br. 7, a taj je prihvaćanje činjenice da je *problem* ono što nas muči, a ne jedni druge. Dakle, tražimo rješenje za problem, a ne mrzimo se. Začudili biste se kad biste znali koliko rješenja uvijek postoji.

Korak 8: Ne može sve po vašem

To jest, svijest o tome da je za pronalaženje rješenja nužno odstupiti od početnih zahtjeva koji su uvijek

maksimalistički. Što to konkretno znači? Pa, recimo, ako se stari ukopaju u tome da ovaj vikend definitivno ne idete van, za početak će biti dovoljno da im jasno date do znanja da ste spremni doći i ranije od preksutra u podne. Dijalog znači i pokušaj razumijevanja njihovih potreba. Upitajte ih zašto inzistiraju na nekom zahtjevu i nakon toga razmislite o tome je li primjerice teško bolesna baka ili gosti s Madagaskara baš tako nerazuman razlog da ostanete kod kuće.

Sve to, dakako, ne znači da se trebate povući i prihvatiti sve što vam roditelj kažu. Ponavljam: sukob je u životu neizbježan...svaki je dan sastavljen od niza sukoba...No, sukob nužno ne znači *gubitak*. Vještina je u – transformaciji sukoba. Cilj je kreativno *usmjeriti* sukob prema rješenju koje će zadovoljiti obje strane, a ne *izbjeci* sukob ili se *posuđiti* i učvrstiti početne suprotstavljene pozicije.

Korak 9: Empatija

Ako smo došli od ovog koraka a još nismo odustali, na putu smo da stvar istjeramo u povoljne vode. Evo nas kod koraka br. 9: *slušajmo*, dajmo priliku da nam oni iznesu svoje stavove i istovremeno pokušajmo sebe zamisliti u njihovoj situaciji. To se zove *empatija* i nemojte se previše uznemiravati, zapnete li donekle na tome. Vješti empatičari na toj vještini zarađuju milijune i ona se uči i usavršava godinama. Dovoljno je prihvatiti činjenicu da druga strana, bez obzira na to što misli, ima pravo na svoje mišljenje, baš kao i mi na svoje, i pritom je pustiti da ga iznese,

bez prekidanja ironičnim ili sličnim upadnicama. Ako to oni pokušaju, dajmo im do znanja da želimo razgovarati, a ne prepucavati se. Oni vjerojatno sami znaju da je naša zbirka sarkazama zasigurno dovoljna za svađu, do koje nam u tom trenutku zaista ne bi trebalo biti.

Korak 10: Razgovor

Ono što je jako važno jest biti svjestan da u svemu tome postoje i neke, vjerojatno, vrlo jake emocije, koje se ne smiju ignorirati. Dakle, shvaćam da imaš potrebe i emocije, ali želim da znaš da ih imam i ja. Ne odustajte od toga, ovo je ključno! Istovremeno, budite svjesni da će mnogo toga ostati zatamnjeno i neizgovoreno. No, vi ste već kod koraka br. 10, a taj je – *opušten razgovor* u kojemu cilj nije uvjeriti drugu stranu isključivo u ispravnost vlastitih stavova niti je *zagazit*. Vjerovali ili, ne: u ovih naizgled jednostavnih deset koraka, svladali ste mini trening nenasilnog rješavanja sukoba. Javite nam kakvi su rezultati! I... ne zaboravite: *Špica* je uz vas! ☺ (bord)

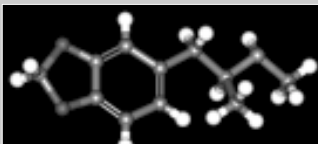

Ecstasy

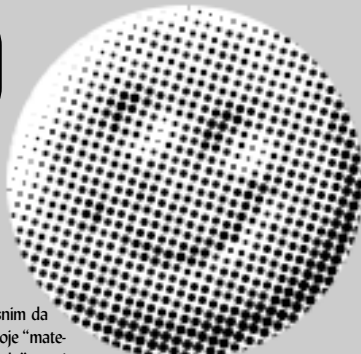
POVIJEST

Povijest danas sveprisutnog ecstasyja počinje sasvim nezamjetno negdje u Darmstadt, Njemačka, 1912. godine. Tada je u farmaceutskoj kompaniji Merck sintetiziran MDMA, kao još jedan proizvod tvornice koja je svijetu već dala morfij i kokain. Patentiran je dvije godine kasnije, a bio je predviđen samo kao kemikalija za proizvodnju drugih lijekova, ne kao anoreksik, kao što se obično priča. Na njega se vrlo brzo zaboravlja, sve do nakon 2. svjetskog rata, kada ga uz mnoge druge droge testira vojska za moguću uporabu tijekom hladnog rata. Zaključuju da je nekoristan, pa se ponovo zaboravlja sve do sredine šezdesetih, kada ga u svom privatnom laboratoriju sintetizira Alexander Shulgin.

Taj kemičar, koji će postati poznat po MDMA, zbog svog interesa za psihodelične droge odlazi iz komercijalne farmacije, i tridesetak godina u svom "alkemičarskom brlogu" radi na beskrajnomo nizu mind-altering droga. Vjerovao je da farmakološka istraživanja mogu proizvesti sredstva koja će pomoći proširenju ljudske percepcije, i smatrao je besko-

3D model molekule MDMA. "Rođaci" MDEA i MDA dobivaju se dodavanjem odnosno oduzimanjem jedne metilne skupine. Kao i obično, za sve nejasnoće preporučamo da konzultirate bilježnicu iz kemije.

risnim da svoje "materijale" testira na životinjama. Zato je oko sebe okupio krug prijatelja i poznanika, koji su bili voljni pomoći mu: grupica prijatelja okupila bi se u kući, donijeli bi hranu, piće, vreće za spavanje i eksperiment je mogao početi. Nakon svakog okupljanja svi su morali podnijeti izvještaj s detaljnim opisima efekata droge.

Shulgin je MDMA sintetizirao 1965, ali probao ga je tek 1967. Bez obzira na svoje bogato iskustvo sa raznim psihodelicima, bio je zapanjen osjećajem: "Bilo je različito od svega što sam prije probao. Nije bio psihodelik u vizualnom ili interpretativnom smislu, ali lakoća i toplina psihodelika bila je prisutna i sasvim izvanredna." Kada ga je pokazao svom prijatelju, psihologu, droga se proširila, zbog svog navodnog terapeutskeg potencijala. Počela se koristiti u psihoterapiji kao pomoć kod post-traumatskih stanja, fobija, neuroza, ovisnosti, ili bračnih teškoća, a mnogi su pacijenti smatrali da im je MDMA pomogao, olakšavajući im njihovu bolest ili povećavajući njihovo samopouzdanje.

Svi koji su u to vrijeme koristili MDMA prešutno su se slagali da njegova uporaba mora ostati skrivena, smatrajući to iskustvo elitističkom privilegijom, ali tajnost nije mogla potrajati. Upućeni su bili oduševljeni, i vijest se počela nezaustavljivo širiti: od njihovih prijatelja, prijatelja njihovih prijatelja... Krajem sedamdesetih stvorilo se malo

tržište MDMA, koji se prodavao s uputama (kako izvući najviše iz "tripa", što piti, jesti, kako smanjiti zdravstvene rizike), a dileri su smislili novo ime: ecstasy, tvrdeći da će se bolje prodavati nego sa imenom "empathy" (efekt doživljavanja nečijih osjećaja kao svojih vlastitih, koji zapravo izaziva MDMA).

Osamdesetih ecstasy stiže u prve klubove i gay-barove, propagira se kao plesna droga, uz prateću euforiju u raznim časopisima. MDMA postaje ilegalan u SAD-u 1985, a odmah potom se demonizira, tvrdeći da izaziva oštećenja mozga, Parkinsonovu bolest, uništava kičmenu tekućinu itd. S druge strane pojavljuju se pisma potpore, koje potpisuju psiholozi, istraživači, odvjetnici, u kojima se traži preispitivanje kriminalizacije, a ecstasy postaje prva droga s vlastitim odvjetničkim zastupništvom.

U Europi MDMA se pojavljuje u osamdesetima, a njegova upotreba vezana je uz klubove, gdje se koristi kao rekreativna plesna droga. Krajem osamdesetih postaje ilegalan. U Velikoj Britaniji to se dogodilo već 1977, kada je jedan kemičar otkriven u proizvodnji slične supstance. Tada kao mjera predostrožnosti svi derivati te tvari postaju ilegalni, među njima i MDMA.

Danas je ecstasy droga čija je rekreativna uporaba gotovo svugdje u porastu. Nakon što se dugo vremena smatralo da ne postoji nikakva primjena MDMA u medicini, trenutno se vrše istraživanja o njegovu korištenju pri liječenju PTSP-a.

KEMIJA

MDMA (3,4-metil-dioksi-metamfetamin) je sintetički spoj, derivat amfetamina, i u svojoj osnovnoj formi to je bijeli kristalni prah, iako se najčešće pojavljuje u obliku kapsula ili tableta. U

istoj "obitelji" droga uz njega nalaze se između ostalih i MDA (metil-dioksi-amfetamin), MDE i MDEA (metil-dioksi-etil-amfetamin), koji su često sastojak tableta prodavanih kao ecstasy.

Treba posebno napomenuti da se kao ecstasy u tabletama danas često podmeću i razne druge tvari: DXM, efedrin, amfetamin, kofein ili PMA.

DOZIRANJE I TESTOVI

Uobičajena oralna doza MDMA je između 80 i 150 mg, odnosno oko 2 mg po kilogramu mase tijela konzumenta. Tablete ecstasyja jako se

razlikuju po količini MDMA, a sadrže često i druge droge (ili čak tvari bez ikakvog učinka). Nakon konzumiranja MDMA se može detektirati u urinu 1-3 dana (jedno uzimanje) odnosno 3-5 dana (učestalo uzimanje).

DJELOVANJE

Nakon uzimanja MDMA djelovanje počinje za oko 20-40 minuta, dok se vrhunac ("špica") dostiže za 60-90 minuta. Efekti traju 2-4 sata, a uključuju osjećaj savršenog sklada i zadovoljstva, osjećaj pripadanja, blizine i ljubavi prema drugima ("loved up"). Povećava se želja za

komunikacijom i dodiri, tjelesna energija, česta je želja za plesanjem (uz intenzivniju percepciju glazbe i intenzivnija ostala osjetila - miris, okus). Nakon spuštanja učinci droge osjećaju se još neko vrijeme, obično 3-24 sata, i vrlo su različiti: neke ljude hvata neuobičajena depresija, dok su drugi neuobičajeno dobro raspoloženi. Tjelesna iscrpljenost je također vrlo česta posljedica.

Fizički efekti su gubitak apetita, povećani puls i krvni tlak, uznemirenost, nervoza i drhtanje, promjene u regulaciji tjelesne temperature. Neki od negativnih učinaka su: nenamjeravana ili neprikladna emotivna veza, grčenje ščepjasti, teška koncentracija, zbuđenost, teškoće pri erekciji ili postizanju orgazma, povećana tjelesna

Dr. Alexander Shulgin - ponovni otkrivač ecstasyja

temperatura, dehidracija, mučnina i povraćanje, glavobolja i gubitak ravnoteže, teško spuštanje praćeno depresijom, mamurluk koji može potrajati tjednima. Vjerojatnost ovih problema povećava se s većim dozama i češćom uporabom, a u ekstremnim slučajevima moguća je i teška psihička kriza sa psihičnim i paničnim napadima.

PROBLEMI

Treba napomenuti da je vrlo rijetko (otprilike kod 2 od 100 000 korisnika) moguća ekstremna negativna reakcija na MDMA koja može rezultirati smrću, a vjerojatno je posljedica povećane osjetljivosti.

Pored toga, jedan od najvećih problema je loša kvaliteta ecstasyja – danas se u njemu, osim MDMA i njegovih "rodaka" često nađu i potencijalno opasnije kemikalije, poput DXM ili PMA, koje mogu rezultirati povećanom vjerojatnošću toplinskog udara i smrti. PMA je, iako rijedak, odgovoran za neke smrti nakon uzimanja tableta prodanih kao ecstasy, jer male količine izazivaju fatalne efekte (što povećava opasnost pri uzimanju više tableta, a pogrešno je uobičajeno kod uzimanja ecstasyja).

Vrlo malo se zna o dugoročnim efektima ecstasyja, pri čemu se najburnije rasprave vode oko njegove neurotoksičnosti (oštećivanja mozga). Većina se stručnjaka slaže da je MDMA neurotoksičan (jednako kao i npr. alkohol ili mnogi lijekovi), ali nema definitivnih saznanja o konkretnim

posljedicama te neurotoksičnosti. Neka istraživanja dokazuju vidljiva i nepopravljiva oštećenja mozga nakon dugotrajne/česte upotrebe, ali niti jedno od ovih istraživanja nema znanstvenu potvrdu. Izvjesno je da MDMA uzrokuje određenu štetu, pogotovo nakon dugotrajnog uzimanja i većih količina, ali nejasno je kakve posljedice to ima. Potencijalnu štetnost može ublažiti uzimanje nekih antidepressiva (npr. Prozac) do 6 sati nakon uzimanja ecstasyja.

Ecstasy ne stvara fizičku ovisnost, ali može često poprimiti veliku važnost u nečijem životu, što može uzrokovati psihičku ovisnost. Problem je što čestom i povećanom uporabom postupno nestaju ugodni psihički efekti i on postaje isključivo samo stimulans (kao speed), a povećava se vjerojatnost negativnih i negativnih učinaka te post-MDMA depresije. Tada prestanak uzimanja može izazvati simptome vezane uz odvikavanje od amfetamina, poput iscrpljenosti, depresije, nesanice i uznemirenosti, ili dugih perioda spavanja.

Premda su u početku tablete ecstasyja bile bez ikakvih oznaka na sebi, ubrzo su se pojavili razni brandovi, a proizvođači su crpili inspiraciju s raznih strana (slično kao kod izrade LSD blottera).

PAZITE!

"I wouldn't touch 'Ecstasy' nowadays, not unless Dr Alexander Shulgin himself appeared, clutching a vial of crystalline powder and saying: 'I've just synthesised a fresh batch, care to try some, m'boy?'" (Colin Angus of The Shamen)

Ako se ipak odlučite ne poslušati Colinov savjet, poslušajte barem ove naše, da bi bili sigurniji na partyjima.

Odlučite li uzimati ecstasy, ne uzimajte ga često i ne povećavajte doze: ostavite vremena svome tijelu da se oporavi. Napravite pauzu od najmanje tri tjedna (toliko minimalno treba da se kemija u mozgu vrati u normalu), jedite dovoljno i zdravo prije i nakon uzimanja. Nemojte ga miješati sa drugim drogama (tu se uključuje i alkohol!), nećete dobiti ništa, a povećavate vjerojatnost negativnih efekata.

Nikada ne uzimajte još jednu tabletu, pogotovo ako vam se čini da ona koju ste već uzeli nikako ne počinje djelovati: postoji mogućnost da ste uzeli tabletu koja ne sadrži MDMA, nego neke druge droge koje vam mogu štetiti u većoj dozi. Isto tako, nemojte uzimati različite tablete, nikad ne znate što je sve u njima. Upamtite poznatu izrečicu kad je ecstasy u pitanju: less is more – manje je više, doživljaj će biti bolji a rizik manji.

Jedan od najčešćih problema (i uzroka smrti na partyjima) je toplinski udar, kojemu doprinosi uzimanje MDMA – osim što kemijski uzrokuje povećanu tjelesnu temperaturu, korisnik često nema osjećaj iscrpljenosti i potrebe za rashlađivanjem. Pazite dok plešete, odmorite se povremeno. Uobičajeni savjet također je dugo vremena bio: pazite da pijete puno vode, no pokazuje se da to i nije tako jednostavno. Previše tekućine ne valja – može, naime, izazvati pomanjkanje soli i minerala u organizmu (hiponatremija). Simptomi toga su proljev, povraćanje, često mokrenje, utrnulost, a posljedica je oćicanje mozga koja vodi do paralize i smrti.

info.box

- Ukoliko se definitivno i nepovratno odlučite na konzumaciju ecstasy tablete, poželjno je biti upućen u njezin sastav i djelovanje kakvo možete očekivati. Premda su ispitivanja sastava droga ograničena na državne institucije koje rijetko i nevoljko daju rezultate u javnost, neke se informacije mogu naći na internetu.

> www.dancesafe.org sadrži bazu tableta, a također nude mogućnost narudžbe "osobnih" kompleta za testiranje ecstasyja.

> www.ecstasydata.org sadrži detaljnu pretraživu bazu raznih tableta, sa njihovim sastavima dobivenim "osobnim" testovima.

> www.erowid.org nudi brojne članke i linkove o djelovanju ecstasyja, istraživanjima, osobnim iskustvima i sl.

> www.drogart.org, naši slovenski kolege na svojim stranicama dže izmedu brojnih drugih informacija i osobna iskustva osoba koje su konzumirale pojedine brandove ecstasyja. Preporučili bi vam više toga, ali stvari otežava logična činjenica da je site na slovenskom.

Tako da savjet sada glasi: pijte dovoljno tekućine ali ne pretjerujte (pijuckajte), a vodi dodajte slane grickalice ili sokove, energetske napitke i sl.

Nikako ne uzimajte ecstasy ako trenutno uzimate MAO inhibitore (to je vrsta antidepressiva, pa pitajte doktora), to je potencijalno jako opasna kombinacija koja može dovesti i do smrti. Izbjegavajte ecstasy ako imate bilo kakve bolesti srca, povišeni tlak, poremećaje rada jetre ili bubrega, hipoglikemiju, ili ako imate povećanu osjetljivost na lijekove i droge.

Upamtite: uživajte u partyjima, glazbi, ljudima, ljubavi i plesu, a uzimate li ecstasy, izbjegavajte velike doze i čestu upotrebu. Ako ste uzeli neku drogu, budite sa prijateljima, da si međusobno uvijek možete pomoći u pomoć bude li potrebno. ☺ (kikica)

Reptile ZOO

Bilo jednom jedno carstvo. Zvali smo ga Party. I voljeli ga, mazili i pazili. Trudili se poštovati sva pravila i sve zakone, ponašati se u skladu sa carstvom, i nikada ne prekršiti ono malo osnovnih formi ponašanja. I naše je malo sretno carstvo funkcioniralo, a nije bilo uvijek i stalno i svugdje fizički prisutno - carevalo je u našim umovima. Voljeli smo sebe i sve one koji su voljeli carstvo, jer su i oni voljeli nas. Imali smo PLUR. P-eace L-ove U-nity R-respect. Bili sretni i veseli.

Sve dok jednog dana čitav svijet nije saznao za našu malu utopiju. "Dajte nam malo", rekli su nam. I mi smo im rado dali sve što su tražili, pokazali im što je PLUR i kako živi naš svijet. I pokazali im kako ući unutra i biti sretan. Dobro djelo? Kao i pustiti pedeset lavica na krdo gazela. Pojest će ih? Aha. Pojeli su nas? To ću pitanje ostaviti nekom drugom da odgovori... Ja ne želim.

PLUR. Volimo se. Lijepo nam je. Plešemo s vilenjacima. U čaroliji. I svi su oko nas takvi. Vole nas. Daju nam vode. Žele nam sreću. Plešu s nama i s vilenjacima i smiju se.

Utopija.

Koju smo živjeli.

Sada, svakog trenutka sadašnjosti, ja želim, ja žedam, ja očajnički hoću natrag u carstvo, na Party! Ljudi mi govore, stranci, puževi, kažu mi "Pa vidi koliko ih ima! Stalno samo partiji oko nasi"... Treba li što reći? Ja želim osjećaj sreće, vibracije razumijevanja, jedan sasvim drugačiji svijet u kojem će mi nepoznata djevojka pružiti bočicu vode i nasmiješiti mi se... Ima li toga? Rijetko. Ima

partija, to da. Partija kakve su stvorili neki novi ljudi, ljudi koji nisu nikada smjeli ući u naš mali čarobni svijet.

I tako se nadam... Svakim danom, ja se nadam da će se dogoditi Nešto, da će se vratiti ono što smo imali, da se neću više mrštiti kad uđem u klub i netko mi nemilosrdno zabije lakat u rebra... Gdje su oni slatki ljudi koji su govorili "Oprosti" svaki put kad bi me imalo takli uslijed plesanja? Gdje su oni šareni veseljaci s kojima možeš komunicirati očima i dijeliti sreću? Malo ih je. Imamo hrpu agresivaca... Došli su tu jer - eto - malo im je dosadio "Sokol" subotom. Pa su skoknuli vidjeti što se tu događa. Party svuda, party oko nas... Pa zašto i ne bi došli? Sva su

urata otvorena! Imaš za birati... DJ tu, DJ tamo, DJ svugdje. Što god hoćeš, kako god hoćeš. Umjesto u disko, ideš na party. Postalo je jednako. Jednako dobro njima, jednako loše nama.

I onda se sjetih... Velikih partija, velikih imena, nekoliko tisuća ljudi koji dijele PLUR i više dana... Sjetih se i nasmiješih, a netko pored mene mi reče: "Beba, nema toga više." I ja pomislim: "Mora biti! Pa što ću i bez toga? Ostariť?". Ne. Čekati ljeto. Valjda. Nadam se nekako - a znam da mi je nada uzaludna - da ću dobiti natrag svu ljepotu. Molim se za to. Jer mi treba. Jer treba svakome tko je to jednom imao.

No... Komercijalizacija. Kažu da je to dobro. Treba popularizirati našu glazbu. Da, slažem se. Ali treba popularizirati i način ponašanja koji je u skladu s našom glazbom! Ne mogu podnijeti niti tu dragu glazbu ako uđem u klub i vidim petsto čelavaca koji su taman otkrili kako je divno popapati pet bombona, i još petsto mladih sponozoruša u utegnutim suknjama i cipelama na visoku petu! I svi zajedno mirišu agresivno. Djeluju agresivno. Ponašaju se agresivno. Nemaju pojma o kulturi partijanja i nemaju blage veze da je ta glazba tu, koja je njima pozadina za bombone, cugu i lov na ušminkane djevojčice, nama znači nešto sasvim drugo. Da je mi volimo. I da bismo jako htjeli da oni odu, pa da možemo uživati. Plesati.

Stvarno, ponekad se osjećam kao "in the middle of the fuckin' Reptile Zoo! And somebody is giving booze to those god damn creatures!". I svaki put se pitam zašto, jesam li ja na bilo koji način uzrok vlastitog nezadovoljstva. I svaki put zaključim da nisam. Da su ljudi na partiju agresivci, loše volje, da ih ne zanima glazba, da nemaju pojma o partijanju. I onda se pitam: zašto? Je li to nova generacija? Jesu li danas ljudi agresivniji nego prije dvije godine? Teško. Drogiraju li se više? Možda nekim drugim drogama? Piju li više? Što se događa?!?! Jesu li samo ljudi prisutni na partijama oni koji su trebali ići plesati pogo, ali na žalost - punk is dead? Vjerojatno ipak ne. Punkeri nisu agresivni u ovom smislu. Vjerojatnije je da su to oni koji bi trebali otići u "Aquarius" subotom, ali su im tamo zabranili ulaz.

Ma neka. Neka i oni imaju svoj disko. Ja bih samo htjela da i pravi partyji imaju svoje mjesto. Gdje ljudi mogu nastaviti biti sretni i veseli.

I tako mislim, ne dobivam odgovore, tu i tamo se ponadam da će netko mahnuti čarobnim štapićem i vratiti Carstvo. Želim plesati s vilenjacima i biti sretna sa sretnim ljudima. Može li se taj osjećaj vratiti, osjećaj da dok zatvorena u čaroliji nekog, običnim ljudima nedostižnog mjesta, plešem sa smiješkom na licu i uživam u spoznaji da je vani jutro, sunce sja i svijet se budi iz fizičkog sna, a ja se ne budim, nego plešem u jednom sasvim drugačijem snu i ne brinem svakodnevicu...

Krik.

Nadam se da će mi proljeće vratiti svježinu, možda optimizam... Sjećanja neće izbljediti, ali ja ne želim živjeti u sjećanjima. Koliko je potrebno za sreću? Malo.

P.L.U.R. Osmjeh na licu, glazba u umu, tijelo u pokretu... ☺ (sanja)

Država

Država postojano slovi kao najveći negativac na party sceni. No pogledajmo koji su njezini motivi – zašto je državi u interesu da zabranjuje partyje?

Prilično je jasno da od pojave prvih partyja država konzistentno čini stvari na njihovu štetu, uglavnom ih zabranjujući ili nasilnim metodama i propisima čineći njihovo održavanje nemogućim. Logično se postavlja pitanje razloga – kakav interes može imati država u održavanju ili neodržavanju određene vrste subkulturnih događaja?

Pogledajmo kako država funkcionira, čime se hrani i kome odgovara. Vlast načelno može raditi što želi, ukoliko jedinom u četiri godine uspije uvjeriti svoje birače da čini ispravnu stvar. Jasno je da partygoeri čine zanemariv dio biračkog tijela i da je njihovo (tj. naše) mišljenje u nekoj “velikoj politici” zanemarivo. Ali, npr. nije zanemarivo mišljenje takozvanih “zabrinutih roditelja”. Neću ulaziti u fundamentalno pogrešne koncepte odnosa u većini ne samo hrvatskih obitelji (dovoljno je pogledati školske udžbenike: žena je majka i ona kuha, muškarac privreduje, odlučuje i čita novine), ali nedostatak komunikacije unutar obitelji idealna je podloga za rast raznih paranoja.

Jedan od tipova paranoje je i ona izazvana drogama. “Da li se moje dijete drogira?”, pitanje je koje si mnogi roditelji postavljaju. Brojni časopisi, (pogotovo “ženski”, jer ne zaboravimo, žene su te koje brinu o obitelji) donose brojne upute “kako prepoznati da se neki teenager drogira” (uz bok članka tipa “uskršnji ručak za 5 ljudi” i “izgubite xx kilograma u yy dana”). Tako znači uzimanja droga

mogu biti i to da se vaš teenager zatvara sam u sobu ili da ga na telefon zovu neki do tada nepoznati ljudi (nismo li svi u pubertetu postali svjesni svoje privatnosti i počeli širiti svoj krug poznanika), a zastrašuju savjeti da bi roditelji trebali detaljno prekopati stvari svojeg djeteta i po nekoliko puta godišnje, od njegove 15. do 25. godine. Onda će takvi roditelji pročitati da postoje neke stvari koje se zovu techno party. I da se tamo uzima droga.

Ali tu se previda da je ideja spriječiti problematično ponašanje, što se radi komunikacijom i to ne onom autoritarnom kakva je uobičajena. A to nije lako ostvariti (pogledati članak par stranica prije). Uvredljivo je kako se često potcenjuje informiranje i edukacija roditelja o odnosu i komunikaciji sa svojom djecom, te se radije promovira jednostavan, nasilan pristup, koji samo potiče nekonstruktivnu paranoju.

U toj paranoji, naći će se poneki roditelj koji će se upitati: “A što naša država radi da zaštiti našu djecu?”. I tu dolazimo do jednog od razloga nasilnog državnog djelovanja na partyjima. Nije toliko problem droga već nužnost da se u javnosti ostavlja dojam da se nešto radi. To je i jedan od razloga zašto se partyji nikada neće potpuno zabraniti, jer se ostavlja prostora da se svakih pola godine izade u javnost sa rezultatima “uspješne” racije na “techno party” okupljanju, gdje je zaplijenjeno fantastičnih “20 tableta ecstasyja i 3 grama amfetamina”.

Drugi razlog ilustrirat ću jednom pričom. U

Engleskoj, u doba prvih partyja i vremenima Haciende, ecstasy se široko konzumirao među party ekipom, a nabavljali su ga ili čak proizvodili ljudi sa partyja isključivo za sebe i svoje društvo, uz malen ili nikakav profit. Uvidjevši poslovne mogućnosti partyja, lokalne mafijaške skupine ubrzo su ovdale cjelokupnim tržištem i počele se boriti za međusobnu prevlast. Obračuni sukobljenih klanova dešavali su se na partyjima, ovi su na partyje dovukli policiju i dali im odličan izgovor za zabrane.

Slično je bilo i kod nas. Prve ecstasyje donijeli su “entuzijasti”, mahom sa sjevera Europe, gdje su se i upoznali s partyjima i čuvali ih za svoje društvo. Cijeli je posao ubrzo preuzela lokalna narko-mafija, koja je time proširila posao. Pomisao da bi organizirani kriminalci mogli imati svoje pipke na partyjima odvratna je, ali kao još jednu pojavu, donosi nam policiju i državne zabrane.

No, nemojmo se zanostiti iluzijama da bi situacija s partyjima bila idilična kada droge ne bi bilo. Partyji svojom definicijom prkose državnoj kontroli – jednom od stupova koncepta države. Država teži kontroli, i to svega što se u njoj nalazi. Svatko je sumnjiv i država je najsigurnija u kojoj može kontrolirati svaki aspekt našeg života, i posebno ju smetaju nepredvidive pojave. Državi najviše odgovarate kada radite svoj posao, odspavate popodne i gledate televiziju ostatak večeri (koju vam ona servira). Ukoliko kojim slučajem imate potrebu za glazbom i plesom, najpogodniji su plitki pjesmuljci, koji vas neće odvesti u emotivne ili bilo kakve druge krajnosti. Ukratko, državi (i dobrom dijelu “javnosti”) smetaju različiti.

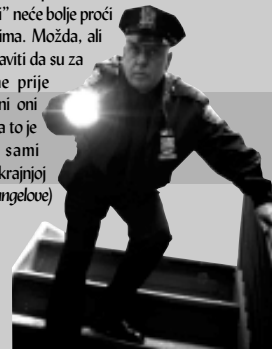
Tipičan primjer su pritisci na zagrebačku Jabuku sredinom 80-ih i izmišljena afera “ama ruža” o čemu je Zagreb “brujao” tih par mjeseci. (Ilače, niti dolaskom “demokracije” Jabuka nije imala više sreće,

jer ju je nova vlast zatvorila '98, a niti ovaj zadnji baš nije bila po volji, jer je ova, unatoč obećanjima, čekala čitavu godinu dana s otvaranjem). Svjetski poznati primjer zatvaranja legendarne “Haciende” iz Manchestera pak odlično ilustrira sva tri vida pritiska na partyje. Klub je zatvoren nakon što vodstvo kluba više nije imalo volje nositi se s organiziranim kriminalom s jedne strane, nespremnosti policije da išta oko toga poduzme s druge, uz postojani pritisak konzervativne javnosti (govorimo još uvijek o periodu “thacherizma” u britanskoj politici).

No, ključno je da će tek različitost od “uobičajenog” prouzročiti ljudima najviše problema. Realno, droga je oduvijek bila prisutna u društvu i jet-set okupljanja oduvijek su bila krcata drogom. Njih se međutim ne napada niti štovise sumnja da bi tamo droge moglo biti, jer nitko ne sumnja na lijepo obučene mladiće i djevojke. S druge strane, oblaćile se malo više šareno, imate piercing na nekom neobičajenom mjestu i uz to slušate neku malo bučniju muziku imate sve šanse da u hrvatskom društvu budete školski primjer otpadnika. I meta za dokone policajce, koji će vas tražiti osobnu i po stoti put taj dan pitati jeste li konzumirali išta opojnoga, a vi ćete im oduševljeno odgovarati da niste.

Ali upamtite: drogi mogu raditi pritisak na nas onoliko koliko im dopustimo, a dopuštamo im puno i još im dajemo povoda. I koliko god djelovalo nemoguće, odnos države i javnosti prema nama možemo promijeniti i to jedino nenasilnim putem.

Iz ovoga kako sam “oprao” državu, čini se da ni ostali “negativci” neće bolje proći u idućim brojevima. Možda, ali nemojmo zaboraviti da su za kvalitetu scene prije svega odgovorni oni koji ju stvaraju, a to je publika, sami partygoeri ili u krajnjoj liniji – mi. ♡ (strangelove)

Red Bull Music Academy

Mjeseć dana New Yorka san je svakog fana housea (i DJ-a). Ako tih mjesec dana uključuje i druženje sa najpoznatijim svjetskim imenima DJ-anja i produkcije, oduševljenje je, čak i prisilno skraćenim boravkom, potpuno. Donosimo dojmove DJ Toma, jednog od učesnika akademije

Projekt Red Bull Music Academy pokrenula je 1998. godine skupina mladih novinara i producenata s idejom okupljanja DJ-a i mladih producenata iz cijeloga svijeta, kako bi im se omogućila razmjena međusobnih iskustava, i iskustava s već afirmiranim akterima glazbene scene. Prva Akademija održala se u Berlinu u jesen iste godine, gdje ostaje i sljedeće godine, a 2000. prelazi u Irsku, u Dublin, a 2001. u Sjedinjene Američke Države, u New York.

Polaznici akademije prisustvuju zgsnutom rasporedu predavanja, produkcijskih workshopova i nastupa. Predavanja vode DJ-i, tehničari, producenti, promotori, odvjetnici, menadžeri i booking agenti. Teme su različite, od povijesti plesne glazbe do poslovnih i tehničkih vještina. Osnovna osobina akademije upravo je raznolikost kandidata, i to je ono što obrazuje i nadahnjuje. Kandidati razmjenjuju svoja iskustva, raspravljaju o razvoju rave kulture, te o svojoj ulozi u njenom daljnjem razvoju.

Prvi korak

Prijava kandidata za akademiju počinje ispunjavanjem iscrpnog formulara, koji se sastoji od

pitavanja o glazbenoj prošlosti, sadašnjosti i afinitetima. Kandidat je obavezan poslati 30-minutni demo mix, a komisija odabire kandidate koji su prvenstveno "open minded" i imaju široki glazbeni ukus.

2001. godine molbu za primitak na akademiju poslalo je preko 1600 ljudi iz cijelog svijeta. Odabrano ih je samo 60, a među njima i autor teksta kojeg upravo čitate.

Polaznici

Polaznici... Bilo nas je iz 23 zemlje i većina je imala zavidnu biografiju. Jedan od studenata bio je i Alex Moran, kod nas poznatiji kao Weekender; zatim Ned Nagatoc s Novog Zelanda, koautor dva singla objavljena na Paper Recordings, te Johanna iz Švedske koja, osim što je izvrstan DJ, radi i kao novinarka za najjači švedski glazbeni časopis.

Organizacija

Akademija je udaljena 10 minuta hoda od World Trade Centera, a nalazi se u staroj napuštenoj školi u kojoj je, osim naših predavaonica, i jedno off-broadway kazalište. Uz glavnu predavaonicu, a raspolaganju smo imali 8 studija za isprobavanje nove DJ opreme ili mixelan.

Predavanja su bila raspodijeljena na sljedeći način: prvi sat bio je vezan uz povijest određene glazbe, drugi sat za pravne i menadžerske trikove, a treći za tehnološka dostignuća na klupskoj i DJ sceni. Nakon toga održavali su se tzv. mentor sessions, nešto

prisniji razgovori sa DJ-ima, producentima, A&R-ovima ili pravnicima.

DAN PRVI

Predavanja su krenula žestoko – DJ Dave Ralph bio je raspoložen za debatu je li trance kuruzu ili ne. Uz priču o nastanku trancea i puštanju ponekih ploča iz trance povijesti, bilo je vrlo zanimljivo gledati kako techno DJ-i pokušavaju ozbiljirati trance.

DAN DRUGI

Najbolji dan na akademiji: Dave Rodigan održao je predavanje o reggaeu. Naime, malo nas zna cijelu priču o nastanku reggaea, koji su izvođači bitni za tu glazbu i zašto (UB40 nisu, he he).

Tog smo dana razgovarali s label menagerom Giant Step-a, te čovjekom koji je zaslužan za DJ-mixer -Alexom Rosnerom. On se dosjetio spojiti dva mono potenciometra u jednu kutiju i omogućiti DJ-u da uz preslušavanje na slušalice, postigne "pretapanje" ("crossfading"). Pored toga, Alex je izmislio i poseban način slaganja ozvučenja u klubu, koji se i danas koristi u većini njujorških i svjetskih klubova. Posebno ugodno iznenađenje tog dana bio je David Mancuso, osnivač i vlasnik legendarnog njujorškog kluba "The Loft", koji je, uz Larrya Levana, DJ iz prve postave Paradise Garagea.

Večer tog dana bila je prebogata – prvo veliki party na otvorenom, na dokovima.

Line-up: MJ Cole, Chrystal Method i Fatboy Slim. Na žalost, MJ-a nismo čuli, odlušali smo (jedva) Chrystalovce i Fatboy Slima. To je bio set! Mnogo poznatih stvari, poneka pop legenda, dosta nove glazbe, posložene kako samo to Norman zna. Nakon toga se išlo (u prema mojem mišljenju) najcool bar u NY – "Open Air". DJ koji je te večeri pušao glazbu bio je ujedno i prvi predavač sljedećeg dana.

DAN TREĆI...

... započeo je najveći chill out / downtempo DJ – Mixmaster Morris, enciklopedija elektronske glazbe, izuzetan čovjek s pozitivnim pristupom glazbi, svijetu oko sebe i životu uopće. Sljedeći predavač je bio Todd Roberts, bivši A&R Astralwerks Recordsa, koji nam je otkrio nekoliko trikova koje je poželjno znati pri sklapanju ugovora s izdavačkom kompanijom.

Navečer se pola društva pokupilo u "Centro Fly", odličan klub koji je nakon zatvaranja "Twiloa" postao No. 1 klub u NY. Klub je uređen totalno ludo: kič sedamdesetih kao iz filma *Barbarella*, a te večeri nastupao je Dave Ralph. U podrumu se nalazi drugi dio kluba, dvije velike prostorije, Pinky i Tapioca Room. U Pinkyju rezidentno svira Little Louie Vega. Njega na žalost nismo čuli jer, iako je to jedan klub, nema prolaska gore-dolje. A većina nas je došla poslušati upravo Vegu.

DAN ČETVRTI

Čovjek dana - MJ Cole. Potpuno spontan, nimalo prepotentan, opušten i prijateljski raspoložen producent iz Velike Britanije, koji je osim svoje povijesti i povijesti 2-step glazbe održao i prezentaciju o tome kako on radi glazbu, na specijalno za njega postavljenoj priručnom studiju.

Ta večer je bila vrlo zanimljiva. Nakon što su se neki od studenata uspjeli izboriti za kartu za nastup DJ Krusha, ostatak je potražio zabavu u "Shineu", najugodnijem NY klubu. Te je večeri bio Giant Step Night sa rezident DJ-em Ronom Trentom, legendom NY deep house scene.

DAN PETI

Mel Cheren, jedan od vlasnika West End Recordsa, te idejni začetnik pojma underground klub kakvog danas poznajemo, govorio je o povijesti klupske scene u NY. Dovoljno je reći "Paradise Garage", klub po kojem je kasnije pravac u house glazbi i dobio ime Garage House. Mel je glavni "krivac" za nastajanje 12" singla, kojeg je po njegovom nagovoru "složio" Tom Moulton.

Na večer je bilo u planu posjetiti rezidenciju Dannyja Tenagliaea u Vinylu, no radni su se njujorčani ipak odlučili za krevet, a ja sam mislio to nadoknaditi sljedećeg petka, ali...

DAN ŠESTI

Subota u New Yorku je ljudi dan! Svi su na ulicama, obilaze dućane, a baš te subote na Broadwayu je bio nešto nalik na sajam. Hrpa fast-food-ova, jeftinih majica, CD-a, bižuterije. Tog dana jedan je dio studenata imao svoju gažu. DJ-i orijentirani na hip-hop, breaks i nu-jazz svirali su u "Diesel Storeu" na Union Squareu, dok smo mi 4x4 DJ-i svirali u "Diesel Storeu" na Lexington aveniji. To su zapravo dućani, ali toliko veliki da unutra postoji i kafić, pa se tu subotom odvijaju jedan dio klupske scene.

Ta subotnja večer će ostati u sjećanju kao najbolji provod u NY – polu privatni party trgovine pločama "Dance Tracks", na usidrenom nosaču aviona iz doba Vijetnamskog rata. Nažalost, nisam doznao koji su sve DJ-i svirali, ali zadnji u line-upu bio je Little Louie Vega (Masters at Work). Cijela atmosfera tog partija je neopisiva, a osjećaj da se nalazite među ljudima koji su stvarali klupsku kulturu NY-a, ljudima koji su od početka bili u "Loftu", "Paradise Garageu" ili "Zanzibar" je nevjerojatan. Toliko pozitivne energije, toliko plesa i spontanog druženja nisam nikada doživio.

DAN SEDMI

Kako je nedjelja na akademiji slobodan dan, u 18.00 h bili smo pred vratima "Vinyla", kluba koji

Autor članka u društvu Derricka Cartera...

bi se prema izgledu i uređenju u Hrvatskoj smatrao najvećom rupom za totalne alternativce, a nedjeljom ugošćuje jedini preživjeli program iz 80-tih – Body & Soul, program kojeg je pokrenuo Francois Kevorkian, legenda klupske scene NY-a i producent s najvećim stažom u plesnoj produkciji. Uz njega, rezidenti su Joe Clausell i Danny Krivit.

O samoj večeri bi mogao pisati dva dana, ali ukratko, 90% stvari nisam nikada čuo. Ljudi su se izvrsno zabolavali i pjevali, očigledno, legendarne underground disco hitove NY-a.

DAN OSMI

Mike G iz Jungle Brothersa ispričao je priču o hip-hopu, uslijedili su razgovori s još dvije legende – najprije s King Brittom o problemima velikih labelova i njihovih izrabljivačkih ugovora, te koje korake mladi producent treba poduzeti da ne bi ostao kratkih rukava. Nakon Britta pojavio se Derrick Carter, jedan od najvećih producenata današnjice. Spontan i šaljiv, s nekoliko pokreta rukom preko miksete i gramofona, pokazao nam je dvije – tri fore koje su nas sve oduševile.

Večer je bila predviđena za odlazak na zatvoreni tulum poznatog modnog časopisa, a vrtio je DJ Doc Martin. Bilo je vrlo zanimljivo vidjeti ljude iz bussinesa, manekenke i manekene, kreatore i ine, kako se rasturaju na deep house. Cijeli se party odvijao u vrlo chic predvorju "Grand Tribeca Hotela".

DAN DEVETI

U 9.05 zazvonio je telefon... sjeverni toranj WTC-a bio je u plamenu. Gledali smo to i ne sluteci da će za nekoliko minuta doletjeti još jedan avion i zaletjeti se u drugi toranj. Događaji nakon toga su povijest – neboderi su srušeni, akademija je otkazana, klubovi su zatvoreni, većina trgovina također. Neću pisati o tome, samo ću žaliti jer smo

...i MJ Colea

mi prpustili najvjerojatnije najzanimljivija predavanja, razgovore sa Ritchie Hawtinom, Johnom Aquavivom, Herbertom, Ron Trentom, Derrickom Mayom, Tomom Middletonom, Dixonom, Steve Silk Hurleyem, ... svi oni su trebali održati svoja predavanja. Zašto baš sada?!

Zapažanja

Kako je ovo časopis za promicanje zdraviye supkulture scene, reći ću nešto i o NY sceni. Prva zamjetna razlika u klubovima je "pomanjkanje" šankova. Naime, u našoj kulturi je normalno da četvrtina kluba budu šankovi – kod njih nije. Na žalost, kod nas mnogi klubovi služe za šetanje novih cipela ili barenje komada (radi se to i tamo, samo na mnogo "klupskiji" način). Klub je tamo svetište glazbe i sve je podređeno glazbi. Klima radi predobro (smrznuo sam se), razglas je fantastičan, rasvjeta ima dovoljno, a uređenje kluba najmanja je briga. Ljudi - to je priča za sebe. Općenito, čitava ta dva tjedna u New Yorku nisam vidio niti jednu "strganu" osobu. Sitno se pušilo, ali grčenja vilica, padanja u nesvijest i drugih manifestiranja droga nisam vidio. Znači li to da oni to ne konzumiraju? Ili to znači da imaju granice, te znaju koja se šteta može izroditi iz toga? Bilo kako bilo, atmosfera u klubovima je nepoznata našim partijima. Ples, osmijesi, međusobna komunikacija i uživanje u glazbi toliko su me iznenadili, jer sam očekivao da će to sve biti vrlo slično našoj situaciji. Na žalost,

info.box

Larry Levan – legendarni njujorski DJ i producent s kraja 70-ih, te početka 80-ih; rezident u klubovima Paradise Garage i Studio 54

MJ Cole – 2step producent iz Velike Britanije; hitovi: Sincere, Crazy Love.

Fatboy Slim – producent i glazbenik iz Velike Britanije, pravog imena Norman Cook, poznat i po projektima: Beats International, Freak Power, Pizzaman, Mighty Dub Cats, te basist indie banda The Housemartins

Little Louie Vega – legendarni producent i DJ njujorskog dvojca Masters At Work.

Paper Recordings – jedan od najbitnijih engleskih house labelova.

Francois Kevorkian – producent i remixer iz NY; živuća legenda plesne glazbe, na sceni preko 20 godina.

King Britt – producent i DJ iz Philadelphie; suvlasnik, uz Joshua Winka, Ovum Recordsa; poznat i pod imenom Silk 130.

Dave Ralph – engleski trance DJ; započeo svoju karijeru sa Paulom Oakenfoldom.

Giant Step – izdavačka kuća iz NY, specijalizirana za jazz-house, breakbeat, nu-jazz; poznatiji projekti: Nuyorican Soul, Anastacia.

Barbarella – kulturni film Romana Polanskog iz 70-ih.

Tom Moulton – promotor i producent iz NYC, zaslužan za nastanak 12" singla.

Loft, Paradise Garage, Zanzibar, Warehouse – njujorski klubovi značajni za nastanak underground scene.

nemam niti jednu fotografiju iz klubova, jer smo pri pokušaju slikanja bili nimalo ljubazno umoljeni da izbrisemo slike s media card-a.

New York i akademija bili su izuzetno iskustvo, a za sve one DJ-e ili producente koji bi željeli iskusiti isto, mala neslužbena informacija – krajem 2002. godine Red Bull Music Academy će se održavati u Brazilu, u Sao Paulu. Mnogo sreće. ☺ (tom)

www.erowid.org

Nastao 1996. godine, do danas je prerastao u jednu od najpopularnijih svjetskih web stranica za surfere koje zanima psihodelija i psihoaktivne droge, toliko veliku da si može priuštiti tri zaposlenika (kad ćemo mi moći tako?!). Broj posjeta: 19 000 dnevno... Preko 16 000 fileova i 3 gigabajta... Veliko, jednom riječju.

Odmah u startu, efektna i diskretna početna stranica očigledno je djelo zaljubljenika u psihodeliju, istraživanje i duhovnost: istovremeno vrlo jasna i pregledna, koja odmah daje do znanja posjetitelju da je Erowid.org informativni site o psihoaktivnim biljkama i kemijski nastalim drogama. Osnovne obavijesti, osobna iskustva, rezultati raznih istraživanja dati iz perspektive liječnika, stručnjaka, istraživača, kemičara, korisnika, odvjetnika; i sve to napisano jednostavnim, pitkim i kreativnim jezikom. Erowid zovu "knjižnicom" koja sadrži tekstove vezane uz psihoaktivne droge; slike, istraživanja i rezultate, članke iz raznih medija, informacije o kemijskom sastavu, doziranje, efekte, zakone,

Nastavak članka o web stranicama kojima surfaju raveri... nezahvalan posao. U prošlom broju bilo je govora o hrvatskim web stranicama, u ovom ćemo reći nešto sitno o tome kako to rade u civiliziranijim državama. Civiliziranijim? Informativno liberalnijim, bolje reći...

utjecaje na zdravlje, i različita testiranja. Jednom riječju, sve što poželite saznati o nekoj psihoaktivnoj drogi. Daju točne, specifične i odgovorne informacije o uporabi psihoaktivnih droga.

Erowidova istraživanja djelovanja i svih okolnosti ne zaustavljaju se samo na ilegalnim drogama; tu možete pronaći iscrpne informacije i o alkoholu i duhanu, a paleta droga toliko je široka da nema smisla nabrajati. O svemu što vas zanima, od canabisa, LSD-a, gljiva, kokaina, heroina, sve do pejojta, meskalina i raznih biljki za koje nismo nikada niti čuli, možete pronaći i najmanju sitnicu. Možete saznati sve o politici i zakonima u većini zemalja, o religijskim slobodama, o vladinim organizacijama koje se bave drogom, o kriminalizaciji i sudskoj praksi...

Spiritualnoj i kulturnoj uporabi psihoaktivnih droga dato je posebno značenje. Spiritualnost i religija, tradicije, vjerske slobode, uporabe droga u spiritualne svrhe, načinima uporabe, vrstama duhovnosti, o Bibliji, Kuranu i svim najvažnijim religijskim knjigama, do rasprava i članaka o Bogu i duhovnih iskustava... naći ćete sve o svemu u Erowid's vaults of Spirituality & Religion.

Na www.erowid.org možete pročitati i iznimno zanimljive tekstove o umjetnosti i kulturi, o grupama i načinima života nekih "drugacijskih" ljudi (npr. hippie), možete vidjeti umjetnička djela nastala pod psihodeličnim utjecajima, prekrasne

slike i crteže. Tekstovi o plesu, o posebnim mjestima (npr. Christiania), o hrani, povijesti, književnosti, životinjama, mitologiji, filozofiji, poeziji, znanosti i kulturi... Imate što čitati danima i mjesecima! I sve je vrlo profesionalno, uredno, pismeno, kreativno osmišljeno. Ova je stranica pravi užitek za sve posjetitelje, neovisno o tome koliko ih zapravo zanimaju psihoaktivne droge.

Erowid.org ima i vlastiti newsletter, "Erowid Extracts".

I za kraj odlomak u kojem pokretači Erowida opisuju svoje motive (prema kojem bi odgovorni članovi društva gajili stanovite rezerve): "Psihoaktivne droge imale su važnu ulogu u životima mnogih ljudi. Erowid je osnovan s vjerom da je zdrav odnos prema psihoaktivnim drogama osnova balansa, a njihovo korištenje dio aktivnog, intelektualnog, psihičkog i duhovnog života."

www.hyperreal.org

Legendarna web stranica, nastala 1992. godine, u samim počecima Interneta, kao mailing-lista usredotočena na rave scenu San Franciscu, i nazvana "SFRaves". Hyperreal pruža informacije o aktivnostima vezanim uz glazbu, umjetnost, kulturu i "drugacijska stanja svijesti", a sve to upakirano u relativno pregledan site. U odnosu na Erowid, hyperreal je manje kreativan, što je razumljivo budući da se bavi mnogo konkretnijim stvarima. Međutim, direktna veza s erowid.org daje ovoj stranici i tu, kreativniju i spiritualniju dimenziju. ("klik" na "chemistry" vodi direktno na erowid.org).

Rave arhiva najvrjedniji je resource svim rave idealistima (a to smo svi mi, jel' da?). Linkovi na rave-zajednice raspoređene po raznim regijama Amerike nama nisu toliko bitni, premda je uvijek interesantno vidjeti kako jedan sličan način zabave funkcionira u društvu posve različitom od našeg. Članci koji se nalaze pod linkom Spirit of Raving praktički su most-read za svakog partygoera, neovisno kojem okusu techna pripadao. Od

praktičnih i korisnih stvari, tu je i par uputa kako sačuvati svoje zdravlje na partyjima, kao i upute kako sam napraviti svoj party. Kolekcionarne flyera odoševit će arhiva iz cijelog svijeta s linkovima na pojedinačne siteove fanova.

Na arhivi glazbe možete izmjenjivati sampleve s drugim kompozitorima, imate link na ambient.com, gdje možete pronaći cijele albume ambientalne glazbe. Posebnost ove stranice je što se do detalja možete upoznati s DJ-anjem, opremom, osnovama i praksom (zovu to i "apsolutnom DJ Biblijom"). Tu ćete pronaći i razne linkove na službene stranice najpoznatijih DJ-a, najvećih partyja, itd.

Po Hyperrealu možete "brijati" satima, stalno ćete otkrivati nešto novo. Svakako, za rave kulturu, a pogotovo glazbu, hyperreal.org prava je dragocjenost.

Inače, site je zamišljen kao globalni rave-site, nešto kao Pegla ili er45 za cijeli svijet. Reklji bi pretenciozno, ali treba imati u vidu veličinu interneta u doba kada je Hyperreal nastao. Sekcija GRID (Global Rave Information Database) trebala je biti neka vrsta party-liste koja bi sadržavala najave za sve svjetske regije (još 1993. bilo je moguće naći i najave za partyje u Hrvatskoj), ali kako je sve bilo bazirano na dobroj volji organizatora i lokalnih entuzijasta, a pogotovo zbog nastanka mnogobrojnih lokalnih siteova, stvar nije zaživjela. ☺ (sanja)

operating tracks

ivan komlinović

datum prvog seta: "negdje 1996."

najduži set: oko 10 sati

najkraći set: par minuta

broj ploča u kolekciji: 700-800

glazbeni stilovi: techno, tech-house, i ponekad electro

residency: jednom mjesečno subotom na frajmanovom eventu u otv klubu

top5

1. v.a. - "subsequent. ep" (analytic trail 002)
2. bandulu. (mm 088)
3. glory b - "sunday island 3"-ratio/funk d' void reworks (minifunk)
4. daniel groenlund: "function not fashion ep" (grf)
5. ignition technician: "on the guilt ep" (igt)

nitro

datum prvog seta : 18.9.99.

najduži set 6 i pol sati

najkraći set 30 min

broj ploča u kolekciji :450

stilovi: techno

residency: trainspotting

top5

1. secret cinema - white men can't funk (ec)
2. sharpside - space cruising (rotation)
3. speedy j - kreck (novamute)
4. petar dundov - bumble-bee (music man)
5. misstress barbara - talk to me (relentless)

loki

datum prvog seta : siječanj 1994.

najduži set : 10 sati

najkraći set : 1 sat

broj ploča u kolekciji : oko 1200

stilovi : progressive trance, progressive house, deep trance

residency : oxygene, vega

top5

1. romanthony's nightvision, never fuck / future shock rmx / pvd
2. drax & gooding, guam, usr001
3. trancesetters, the saga / drax & gooding rmx
4. starcase, bitter little pill
5. king of spin, antioch / james holden mix

